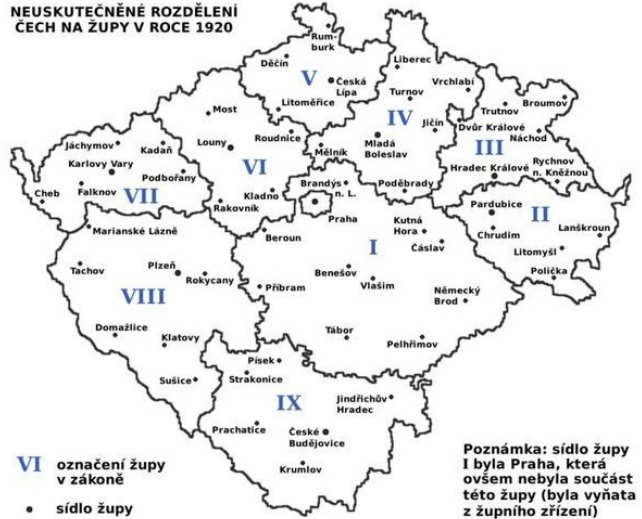


Květen

Z historických a zajímavých střípků stoleté historie mostecké knihovny: svou práci bral zřejmě hodně aktivně - již v dubnu 1927 Zdeněk Hlava byl zvolen za člena výboru župního odboru Spolku veřejných obecních knihovníků v župě lounské a karlovarské! (Pozn.: župní rozdělení zemským zřízením zaniklo v r. 1928).



Nr.	Name	Qualifiziert von	Gesamtergebnis
11	Allert Franz	Polizei-Oberinsp.	sehr gut
21	Bartl Robert	Buchhalter Finkler	sehr gut
31	Bechyně Karl	Amtsdirektor	sehr gut
41	Beneš Ladislav	Polizei-Oberinspekt	sehr gut
51	Bernat Wenzel	Offizial Müller	sehr gut
61	Bieber Wilhelm	Lehrer Loebner	sehr gut
71	Blittner Anton	Forstmeister	sehr gut
81	Böhm Josef	Baudirektor	gut
91	Bergner Gustav	Geometer	sehr gut
101	Buchner Josef	Bürgermeister	sehr gut
111	Dienstl Adolf	Amtsdirektor	sehr gut
121	Dörfler Wenzel	Polizei-Oberinsp.	sehr gut
131	Engel Leopold	Stadtarchivar	sehr gut
141	Engel Franz	Polizei-Oberinsp.	sehr gut
151	Faigl Marie	Hilf. Heisler	gut
161	Feuerstein Erna	Baudirektor	sehr gut
171	Fischer Franz	Bürgermeister	sehr gut
181	Fleissig Karl	Polizei-Oberinsp.	sehr gut
191	Frederida	Forstmeister	sehr gut
201	Fraha Ferdinand	Polizei-Oberinsp.	sehr gut
211	Fritsch Josef	Kadunkt Güter	sehr gut
221	Funk Josef	Polizei-Oberinsp.	gut
231	Fuchs Maria	Finanzreferent	gut
241	Gärtner Alfred	Polizei-Oberinsp.	sehr gut
251	Geschke Josef	Polizei-Oberinsp.	sehr gut
261	Glaeser Hugo	Bürgermeister	gut
271	Gleiser Josef	Lehrer Siege	sehr gut
281	Göpfert Oswald	Forstmeister	gut
291	Görschinski Fr.	Amtsdirektor	sehr gut
301	Gröger Georg	Amtsdirektor	nieder entsprechend
311	Gröhl Franz	Geometer	sehr gut
321	Grundbauer Hroh.	Amtsdirektor	gut
331	Grund Mathias	Polizei-Oberinsp.	gut
341	Hahn Anton	Forstmeister	---
351	Habiger Karl	Amtsdirektor	ausgezeichnet
361	Hader Ing. Johann	Bürgermeister	sehr gut
371	Hafner Richard	Polizei-Oberinsp.	sehr gut
381	Hartmann Valent.	Amtsdirektor	sehr gut
391	Heilbrunn Ad.	Geometer	gut
401	Herzog Martha	Amtsdirektor	sehr gut
411	Hlava Karl	Bürgermeister	---
421	Hlava Zdenko	Polvaf (tech. Buch)	ausgezeichnet
431	Hlava Wilhelm	Polizei-Oberinsp.	---

Psal se rok 1928 a Zdeněk Hlava složil kvalifikační magistrátní zkoušky na "ausgezeichnet", tedy na výbornou! A jak vidno na výsledcích ostatních kolegů, byl na tom stejně výborně jen se starostou (jak jinak...!)

Ve "Zprávě pokladní" z února 1928, kterou podepsal předseda Knihovní rady J. Pošvář, najdeme zajímavé údaje: třeba tu, že v příjmech se uvádí "odměna knihovníkovi", zatímco ve výdajích se píše o "Služném knihovníkovi" a ještě o "Platu silám pomocným". Ale co by se dnes dalo za vyrovnaný rozpočet!

Číslo příjmové knihovny - ústředí

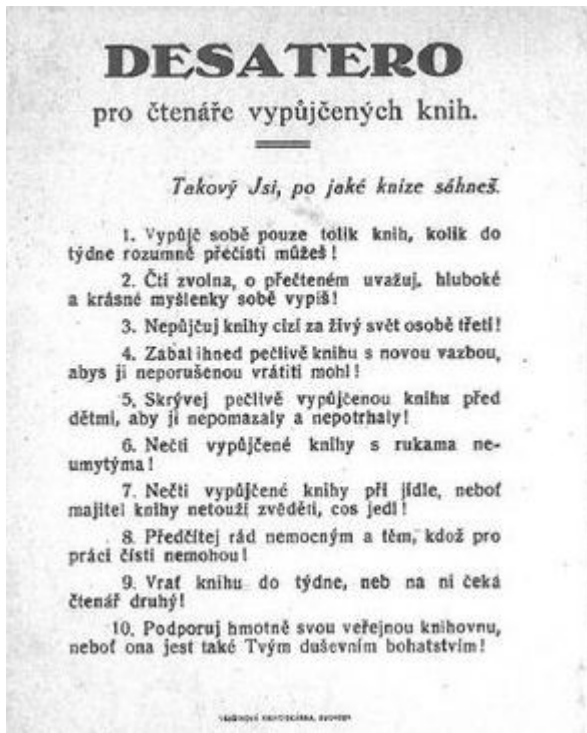
Zpráva pokladní

Příjmy:	1. Zhotov. z minulého roku	Kč 644,94
	2. Příspěvek obce	
	3) na nákup knih a časopisů	Kč 25.000,19
	4) úspory	500,-
	5) věsto, ostat. příjmy	2.066,72
	6) volání knihovníků	10150,55
		celkem Kč 27.408,26
	7. Příspěvky jiných korporací	500,-
	8. Příspěvek za pronájem knihovny (příspěvek, ústředí a.c.)	6.619,46
		celkem příjmy Kč 34.527,67
Výdaje:	1. Za knihy a časopisy	Kč 20.061,97
	2. Za vady a oprav. knih	4.766,06
	3. Právní ústředí, ústředí, ostat. příjmy	7.058,57
	4. Právní ústředí, ústředí, ostat. příjmy, ostat. ústředí	9.840,-
	5. Plat silám pomocným	400,-
	6. 1% příspěvek do ústředního fondu	500,-
	7. Na obnova ústředních a ztracených knih	1.900,-
	8. Povinná pokladní holavost	1.144,07
		celkem výdaje Kč 34.609,67

Vilhoš dne 3. února 1928

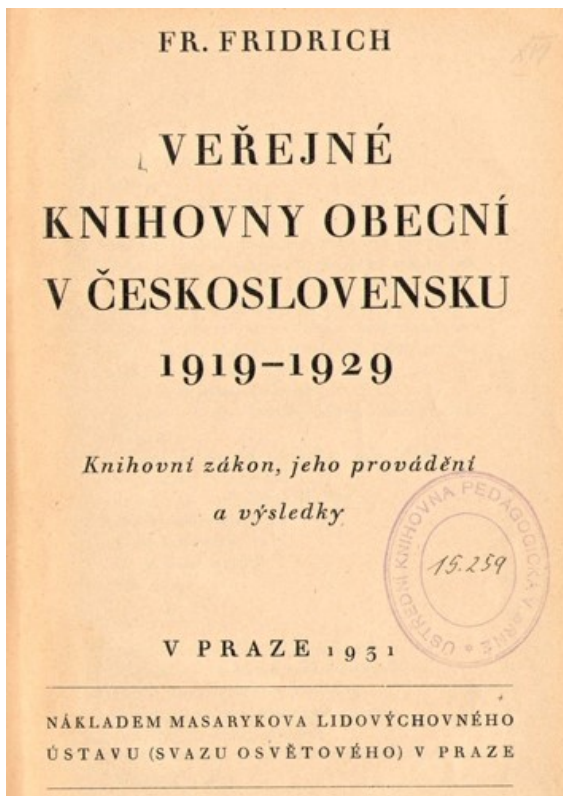
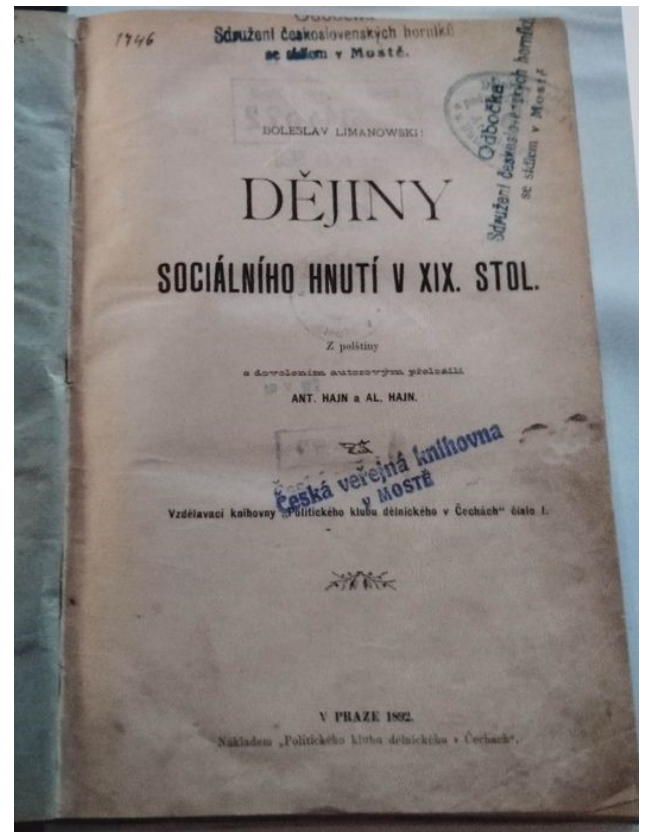
Za čestnou knihovní radu

Pošvář



I v dobách dávno minulých se dbalo na veřejný majetek, jakým bezesporu byly i knihy ve veřejných knihovnách. Nejinak tomu bylo i v Mostě, kde čtenáře nenápadně v Desateru poučovali, že "Takový Jsi, po jaké knize sáhneš"...

Osudy knih jsou mnohdy zajímavě rozmanité (ještě se k nim dostaneme), tenhle titul měl jistě dramatickou cestu od čtenářů odbočky Sdružení československých horníků se sídlem v Mostě do fondu České veřejné knihovny v Mostě... (tedy aspoň soudě podle razítek).



Zatímco v r. 1921 žilo v Mostě celkem 27 239 obyvatel, z čehož české národnosti bylo 8 802 lidí, v r. 1930 se tento počet zvýšil na 28 212 lidí (z toho 9 740 české národnosti). Od vzniku knihovny se stále zvyšoval i počet čtenářů a výpůjček - např. v r. 1937 si 994 čtenářů vypůjčilo celkem 52 517 svazků. (Mimochodem - tato čísla jsou zajímavá i z dnešního pohledu knihovnické statistiky).

Ředitel Zdeněk Hlava v rozhovoru, zveřejněném v r. 1986 v časopisu Čtenář, zavzpomínal na 30. léta minulého století: tehdy se v knihovně (ve Vodní ul.) zřídila čítárna a přibyli i noví pracovníci. V r. 1938 v knihovně, která měla fond 15 000 svazků, pracovalo 5 knihovníků (!).



Relativně poklidná atmosféra 30. let minulého století (asi jak kde) se v r. 1938 rapidně změnila. České knihovny v Sudetech čekal trpký osud, kterému se nevyhnula ani knihovna mostecká. Jak vidno z přiloženého dopisu s hrůzným pozdravem na jeho konci (překlad přineseme příště), knihovnu čekala totální destrukce ...

Der Bürgermeister der Stadt BRNO.
21. Jänner 1939.

1156/P.
Tschechische Bücherei.
d. Z. Tgb. 801 v. 13. 1. 1939.

An den
Herrn
Landrat
in B r o n o .

In obiger Angelegenheit teile ich nachstehendes mit :

- 1./ In Brno bestand eine tschechische Gemeindebücherei, die von der Stadt erhalten wurde und in einem städtischen Gebäude untergebracht war. Als Buchwart war ein hauptamtlicher Gemeindebeamter angestellt.
- 2./ Der Buchwart der tschechischen Bücherei, der Beamte Zdenko Hlava, wurde am 27. Oktober 1938 aus dem städtischen Dienste entlassen. Der Gehalt für den Monat November 1938 wurde ihm jedoch noch ausbezahlt. Sonstige Ansprüche wurden dem Hlava nicht zugestanden.
- 3./ Die tschechische Gemeindebücherei in Brno wurde von mir aus folgenden Gründen gesperrt:
Einige Wochen nach dem Einmarsch der deutschen Truppen übergab der Buchwart Hlava, der vorher bei der tschechoslowakischen Armee eingedrückt war, die Schlüssel der tschechischen Bücherei. Nachdem anzunehmen war, dass ein Bedürfnis zur Offenhaltung der tschechischen Bücherei nicht mehr bestand, habe ich deren Wiedereröffnung nicht mehr veranlasst. Die Bücher der tschechischen Bücherei wurden sorgfältig in Kisten verpackt und am Boden des städtischen Gebäudes NO. 274 deponiert. Die Räume, die die tschechische Bücherei innehatte und die im unmittelbaren Anschluss an die deutsche Bücherei liegen, wurden dieser zugewiesen und sind von der deutschen Bücherei auch in Benutzung.
- 4./ Die Wiedereröffnung und Weiterführung der tschechischen Stadtbücherei mit dem derzeitigen Büchermaterial würde von der Stadt und der gesamten deutschen Bevölkerung nicht gutgeheissen werden, da die tschechischen Bücher grösstenteils eine deutschfeindliche

Tendenz aufweisen. Sollte die Wiedereröffnung einer tschechischen Bücherei in Brno von Reichsstellen in Erwägung gezogen werden, käme deren Unterbringung in den früheren Räumen nicht mehr in Frage.

Zum Schlusse bemerke ich noch, dass die Stadt Brno auch nach den bestehenden früheren tschechoslowakischen Gesetzen nicht verpflichtet war, einen hauptamtlichen Buchwart für die tschechische Bücherei anzustellen, da dieser Anspruch nur dann bestand, wenn die Minderheit einer Stadt 10000 Einwohner überstieg und dieser Fall in Brno - Stadt noch nicht gegeben war.

Heil Hitler !
Der Bürgermeister :
M
Cll

mitge. Jettel
24. 1. 39